

УДК 378-057.8:811.112.2:63

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-1121-1134](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1121-1134)

Лазарєв Олег Вячеславович кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української та іноземних мов, Уманський національний університет садівництва, м. Умань, <https://orcid.org/0000-0003-0557-3919>

Фернос Юлія Іванівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української та іноземних мов, Уманський національний університет садівництва, м. Умань, <https://orcid.org/0000-0002-5157-7702>

Комісаренко Наталія Олександрівна кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов, Уманський національний університет садівництва, м. Умань, <https://orcid.org/0000-0002-1669-4364>

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Анотація. Актуальність теми дослідження зумовлена потребою у вдосконаленні іншомовної підготовки фахівців аграрного профілю з урахуванням вимог сучасного ринку праці, що потребує від них не лише ґрунтовних знань у своїй галузі, але й вільного володіння іноземною мовою для успішного спілкування з іноземними колегами, партнерами та клієнтами. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та визначення трактування готовності майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої комунікації. Дослідження ґрунтувалося на аналізі наукових джерел, що дозволило вивчити теоретичні аспекти проблеми та сформулювати уявлення про сучасний стан досліджень у цій галузі. Отримана інформація була проаналізована, узагальнена та систематизована, що дало можливість виокремити ключові положення та сформулювати чіткі висновки.

У статті представлені результати теоретичного дослідження проблеми «готовності» майбутніх фахівців у галузі агрономії до професійно орієнтованої іншомовної комунікації. У ході дослідження було проведено ґрунтовний аналіз вітчизняних та зарубіжних джерел за темою дослідження, що дозволило уточнити сутність поняття

«готовність» майбутніх агрономів до професійної діяльності. У дослідженні готовність людини до ефективної діяльності розглядалася як ключовий чинник успішної реалізації професійної стратегії. Підкреслено важливість розвитку комунікативної компетентності, зокрема і іншомовної, як складової готовності до професійної діяльності.

У результаті дослідження сформоване власне визначення готовності студентів до іншомовного спілкування у рамках обраної професії, що є динамічною системою, яка включає особистісні якості, знання, уміння та навички. Важливі напрямки формування цієї готовності включають розвиток комунікативної, соціокультурної та професійної компетентності, де самоосвіта відіграє вагомую роль. Дослідження також підкреслює важливість подальших наукових досліджень у цій галузі, спрямованих на оптимізацію методик формування готовності до іншомовної комунікації та розвиток комплексних підходів до навчання, враховуючи глобальні тенденції.

Ключові слова: майбутні фахівці аграрного профілю, готовність, професійно орієнтована іншомовна комунікація, компетентнісний підхід.

Lazariev Oleh Vyacheslavovych Ph.D., Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Uman National University of Horticulture, Uman, <https://orcid.org/0000-0003-0557-3919>

Fernos Yuliia Ivanivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Uman National University of Horticulture, Uman, <https://orcid.org/0000-0002-5157-7702>

Komisarenko Nataliia Oleksandrivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Uman National University of Horticulture, Uman, <https://orcid.org/0000-0002-1669-4364>

THEORETICAL JUSTIFICATION OF THE CONCEPT OF READINESS OF FUTURE AGRICULTURAL PROFESSIONALS FOR PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATION

Abstract. The relevance of this research stems from the imperative to enhance the foreign language proficiency of agricultural professionals,

considering the contemporary job market's demands. It necessitates not only deep knowledge in their respective fields but also fluency in foreign languages for effective communication with international colleagues, partners, and clients. The objective of this study is to theoretically substantiate and define the interpretation of the readiness of future agricultural professionals for professionally oriented communication. The research methodology involves analyzing scholarly sources to explore the theoretical aspects of the issue and gain insights into the current research landscape. The collected data underwent rigorous analysis, synthesis, and systematization, facilitating the identification of key tenets and formulation of clear conclusions.

This article presents the findings of a theoretical exploration into the concept of “readiness” among future agronomy professionals concerning professionally oriented foreign language communication. Extensive scrutiny of both domestic and international literature on the subject matter was undertaken to refine the understanding of “readiness” in the context of prospective agronomists’ professional endeavors. Throughout the study, readiness for effective performance was regarded as a pivotal element for the successful execution of professional strategies. Emphasis was placed on the significance of cultivating communicative competence, including proficiency in foreign languages, as an integral aspect of readiness for professional practice.

As a result of this investigation, a distinct definition of students’ preparedness for foreign language communication within their chosen profession was formulated. This definition characterizes readiness as a dynamic system encompassing personal traits, knowledge, skills, and capabilities. Key pathways for nurturing this readiness include fostering communicative, socio-cultural, and professional competencies, with self-directed learning playing a significant role. Furthermore, the study underscores the necessity for further scholarly endeavors in this domain aimed at refining methodologies for cultivating readiness for foreign language communication.

Keywords: future agricultural professionals, readiness, professionally oriented foreign language communication, competency-based approach.

Постановка проблеми. Глобалізація економічних процесів та інтеграція різних сфер соціального життя встановлюють нові вимоги до випускників вищої школи, які повинні володіти професійно орієнтованою іноземною мовою як важливою складовою готовності до професійної діяльності. Зокрема, у зв’язку з очікуванням вступом

України до Євросоюзу та приєднанням до військового блоку НАТО, перед нашою країною виникають нові виклики, такі як збільшення обсягів експортних та імпорتنих потоків сільськогосподарської продукції. Це призводить до появи складних митних протиріч та проблем, розв'язання яких вимагає високо кваліфікованих фахівців. Готовність до ефективної іншомовної комунікації стає важливим інструментом професійної діяльності, сприяючи розвитку аграрного сектору та його успішній інтеграції в міжнародний ринок.

Таким чином, проблема готовності майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації набуває не тільки актуальності у контексті глобальних економічних та політичних зрушень, але і стає стратегічною для подолання викликів, які стоять перед українською агросферою в сучасному світі.

Здійснення успішних торговельних угод та партнерських відносин в агросфері вимагає від фахівців не лише знань мови, а й глибокого розуміння культурних аспектів, що може стати визначальним чинником у вирішенні міжнародних завдань та подоланні культурних бар'єрів. Міжкультурна компетентність в аграрному секторі передбачає здатність розуміти та поважати різноманіття культур, уміння ефективно взаємодіяти з представниками різних національностей, вона відкриває нові можливості для взаємодії та партнерства в умовах глобального аграрного ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальні дослідження у сфері іншомовної підготовки майбутніх фахівців немовних закладів вищої освіти свідчать про загальний інтерес учених до даної проблеми. Однак, детальний аналіз останніх публікацій вказує на необхідність розгляду різних складових цього питання, серед яких особливе значення має аспект формування готовності особистості до професійної діяльності. Науковці, займаючись цією темою, акцентують увагу на необхідності вивчення та розуміння концепту «готовність» до діяльності в цілому [2; 3; 15] та в контексті іншомовної освіти зокрема [5; 13; 12].

Готовність до професійної діяльності – це складне і багатогранне поняття, що досліджується в рамках психології [11; 7] та педагогіки [4; 6]. Кожна з цих дисциплін пропонує власне бачення та трактування цього феномену. Сьогодні дослідники зосереджують свою увагу на комплексному психолого-педагогічному аспекті, що включає аналіз взаємодії між психічними та педагогічними факторами у процесі підготовки та розвитку особистості з метою досягнення успішного виконання професійних завдань [3; 1].

Навіть за наявності певних розходжень в теоретичних підходах до інтерпретації поняття «готовність до професійної діяльності» та її структури, цей аспект розглядається у всіх наукових дослідженнях як первинний і необхідний фактор для успішного виконання будь-якої діяльності.

Мета. Теоретично обґрунтувати та визначити трактування готовності майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої, ділової іншомовної комунікації.

Методологічний підхід базувався на теоретичному аналізі наукових джерел у галузі педагогіки, психології та методики професійної освіти з метою визначення теоретичних основ формування готовності майбутніх агрономів до професійної діяльності. Цей підхід передбачав систематизацію та логічне узагальнення наукової інформації з метою уточнення та теоретичного обґрунтування суті формування готовності майбутніх фахівців у сфері агрономії до професійно орієнтованої іншомовної комунікативної діяльності.

Виклад основного матеріалу. В аграрних закладах вищої освіти студенти отримують професійну підготовку, спрямовану на надання їм теоретичних знань та практичних навичок для вирішення майбутніх професійних викликів, які мають науково-дослідний та інноваційний характер. Вважаємо, що кінцеву мету освіти можна представити у вигляді проектованої моделі фахівця, що включає в себе, з одного боку, професійну підготовку, а з іншого – соціально-психологічні та духовно-творчі якості особистості фахівця, що визначають його здатність працювати в умовах ринкових відносин, домагатися результатів, що відповідають вимогам сьогодення [8, С. 113]. Тобто формування готовності до виконання професійних обов'язків на агропромислових підприємствах або в науково-дослідних установах передбачає розвиток як загальних так і спеціальних компетентностей. Ці компетентності розвиваються через різні навчальні дисципліни та оцінюються на різних етапах. Спеціальні компетентності є специфічними для предметної області та визначають профіль програми.

Однією з ключових загальних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності, є здатність спілкуватися іноземною мовою. Важливість розвитку такої компетентності не викликає сумнівів, оскільки в сучасному світі глобалізації та міжнародного співробітництва це стає необхідністю. Однак, виникає питання щодо того, чи дійсно мають наші студенти сформовану готовність до професійної діяльності, враховуючи іноземну мову як важливий аспект.

Поняття «готовність» у контексті підготовки студентів для професійного життя має багатогранний характер. Це не лише засвоєння

теоретичних знань, а й здатність їх успішно застосовувати в реальних ситуаціях. Готовність включає в себе не тільки академічний рівень знань, але й розвиток практичних навичок, критичного мислення та комунікативної компетентності.

Вивчення проблеми готовності людини до конкретної діяльності відзначається довгою історією та еволюцією підходів до трактування цього поняття:

1) кінець XIX – початок XX ст. – вивчаються питання готовності в контексті теорії рефлексів І. Павлова;

2) 20 – 40-і рр. XX ст. – досліджуються нейрофізіологічні механізми регуляції й саморегуляції поведінки людини та ролі психологічної готовності як одного з механізмів її успішності в певному виді діяльності;

3) 50 – 60-і рр. XX ст. – активізуються дослідження готовності з позиції діяльнісного підходу, когнітивної концепції діяльності та саморегуляції на рівні фізіологічних і психологічних механізмів (установки, потреби, мотиви);

4) 70-і рр. XX ст. й до нашого часу – активно розробляється теорія психологічної готовності до різних видів діяльності, збагачується поняття «психологічна готовність до праці» та вводяться терміни «професійна готовність», «готовність до професійної діяльності» тощо [3, С. 321].

Історія досліджень готовності свідчить про постійний пошук науковців у визначенні суті та механізмів розвитку цього психофізіологічного явища. Такий підхід визначає глибину та багатогранність поняття готовності, що виявляється у його різних тлумаченнях та інтерпретаціях у рамках наукових досліджень.

Загалом учені виділяють два підходи до вивчення готовності до діяльності: функціональний та особистісний [3, С. 321]. *Функціональний підхід* пропонує вивчення готовності як комплексу інтегрованих, але різновидних властивостей (натхнення, наснага, задоволеність та зосередженість), що відрізняються за їхнім місцем і функцією у регуляції діяльності.

У *особистісному підході* виявляються процесуальні якості, які мають безпосереднє значення для конкретної діяльності. Цей аспект включає в себе мотиваційний, когнітивний та емоційно-вольовий компоненти, а також знання, уміння, навички та особистісні риси, що відповідають вимогам конкретної сфери діяльності. У цьому контексті, особисті якості виконують інтегруючу роль, виражаючи спрямованість на конкретну діяльність, наприклад, професійно орієнтовану іншомовну комунікацію.

Окрім окреслених вище, дослідники виділяють також інші підходи: *особистісно-діяльнісний* (готовність – прояв усіх якостей особистості, що забезпечують ефективність виконання професійних функцій);

результативно-діяльнісний (визначає готовність як результат процесу підготовки) [9, С. 195].

Через множинність підходів до розуміння готовності до діяльності, з їхніми особливостями та акцентами, наразі не існує єдиного узагальненого визначення поняття «готовності».

Нам імпонує визначення І. Варави [1, С. 21], де готовність трактується як складна інтегративна характеристика суб'єкта праці та містить мотивацію, знання, уміння, досвід, які забезпечують досягнення високих показників при виконанні професійної діяльності. Цікавим є також визначення Н. Разумовської [14, С. 176], яка розглядає готовність здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності як комплексне явище, яке включає усвідомлення сенсу професії та власної ролі в ній, володіння необхідними знаннями, вміннями і навичками для даної професії, а також розвиненість ключових професійних якостей.

Аналіз різних поглядів на проблему готовності показує, що вона розглядається як складна система з багатоаспектною структурою. Ця структура не є просто сукупністю окремих компонентів, а упорядкованим єдиним цілим, де всі компоненти взаємопов'язані та взаємообумовлені.

Здебільшого готовність визначається трьома пов'язаними компонентами: мотивацією, загальними здібностями та інноваційними можливостями, вплив яких може змінюватись залежно від середовища. С. Камінська [5, С. 109] пропонує такі компоненти готовності до іншомовної комунікації: 1) мотиваційний (інтерес і прагнення до досягнення); 2) пізнавальний (вміння розуміти і оцінювати мотиви поведінки і явища); 3) емоційний (впевненість в успіху та натхнення); 4) вольовий (самовдосконалення, самоконтроль, готовність до підвищення самореалізації); 5) соціальний (стилі спілкування, культурна та міжкультурна обізнаність); 6) комунікативний компонент (сприйняття мови; формулювання думки; знання граматики та лексичних одиниць; базове знання англійської мови; професійне знання англійської).

О. Мажаровська [10, С. 33] розглядає готовність як систему взаємозалежних і взаємодіючих компонентів: 1) мотиваційного (мотиви та установки щодо вивчення іноземної мови, пробудження в студентів потреби опанування професійно орієнтованого іншомовного спілкування); 2) змістового (забезпечення системою іншомовних професійних знань,

умінь і навичок); 3) операційного (здатність використовувати іншомовні професійні знання, уміння й навички); 4) комунікативного (здатність чітко й переконливо висловлювати думки й почуття, вести професійну бесіду іноземною мовою).

Багато дослідників, як-от О. Бикова, Л. Гапоненко, О. Кокун, О. Матвієнко, виділяють *нетривалу* (ситуативну, тимчасову) та *тривалу* (довготривалу, усталену, завчасну) готовність.

Ситуативна готовність визначається науковцями як особливий психічний стан, що характеризується актуалізацією психологічних можливостей, усіх сил людини, необхідних для успішних дій у певний конкретний інтервал часу (наприклад, український фермер бере участь у міжнародній сільськогосподарській конференції, де він має виступити з доповіддю англійською мовою.). Ситуативна готовність має складну динамічну структуру: усвідомлення своїх потреб та поставленого завдання; усвідомлення цілей та умов діяльності; визначення способів розв'язання поставленої задачі; уміння володіти емоціями та виступати перед публікою; знання правил етикету ділового спілкування тощо. Вона є функціональним стержнем загальної готовності, з урахуванням її виникає завчасна готовність.

До структури тривалої готовності входять такі компоненти:

- 1) позитивне ставлення до професійної діяльності;
- 2) адекватні вимогам діяльності риси характеру, можливості;
- 3) необхідні знання, вміння та навички;
- 4) стійкі професійно важливі особливості сприйняття, уваги, мислення, емоційних та вольових процесів.

У процесі виконання завдання ситуативна та завчасна готовність перебувають у взаємодії, утворюючи загальну готовність та зумовлюючи ефективність діяльності. Однак вирішальною умовою швидкої адаптації людини до нової діяльності, виконання нею своїх функцій на виробництві та подальшого професійного самовдосконалення є все-таки завчасна готовність, яка є підготовленістю особистості до певного виду діяльності та постає як інтегрований показник найвищого рівня професійної кваліфікації. Далі виділяють такі елементи у структурі психологічної готовності до різних видів діяльності: усвідомлення своїх потреб, цілей і завдань, вирішення яких призводить до задоволення потреб; осмислення та оцінка умов, у яких виконуватимуться дії; визначення на основі досвіду найімовірніших способів вирішення задачі; прогнозування прояву своїх інтелектуальних, емоційних, мотиваційних та вольових процесів; оцінка співвідношення своїх можливостей; мобілізація сил відповідно до умов та завдань. Зрештою,

людина налаштовується на виконання дій, необхідних для досягнення поставленої мети: готує, якщо потрібно, основу успішного виконання завдання, тобто створює певні умови, поповнює нестачу інформації: виконує вправи, здійснює тренування, складає план можливих дій.

Самоосвіта та розвиток навичок самовдосконалення – це ключові фактори, що забезпечують довготривалу готовність до успіху. У мінливому світі постійно з'являються нові знання, технології та виклики, тому людині, яка прагне бути готовою до них, необхідно постійно вчитися. Самоосвіта дає можливість отримати знання та навички, необхідні для успіху, йти в ногу з часом та розвивати особисті якості. Навички самовдосконалення допомагають людині ставити та досягати цілей, долати труднощі та адаптуватися до нових умов. Ці фактори роблять людину більш конкурентоспроможною та дають їй можливість досягти успіху в будь-якій сфері. Підтримуємо думку науковців [12, С. 56], які вважають мотивацію одним із ключових компонентів готовності. Саме мотивація спонукає людину не зупинятися на досягнутому, постійно вдосконалюватися та розвивати свої навички.

Під час навчання у студентів важливо формувати не лише загальну готовність до професійної діяльності, але й готовність до іншомовного спілкування в рамках обраної спеціальності. Це дозволить їм вільно та ефективно використовувати іноземну мову для обміну інформацією з іноземними колегами та партнерами; участі в міжнародних проектах; ведення ділової переписки; виступу на конференціях та інших заходах тощо. Оскільки темою дослідження є готовність саме до професійної іншомовної комунікації, доцільно розглянути терміни «професійно орієнтоване спілкування» та «ділова комунікація».

Ділова комунікація – це стиль спілкування, спрямований на конструктивне вирішення проблем та досягнення чітких цілей.

Ключовими характеристиками ділової комунікації є: взаємоповага (вона виключає ігнорування чужої думки та зосереджується на об'єктивному аналізі проблеми); відкритість (учасники чітко висловлюють свою позицію щодо обговорюваного питання, не переходячи на особистості); співпраця (акцент робиться на пошуку спільного знаменника та налагодженні конструктивної взаємодії); професіоналізм (ділове спілкування передбачає чітку структуру, логічну аргументацію та ввічливе ставлення); результативність (мета ділової комунікації – досягти конкретного результату, вирішити проблему або прийняти спільне рішення).

Ділове спілкування та професійно орієнтоване спілкування мають спільні риси, адже обидва використовуються в рамках професійної діяльності. Проте між ними існують і суттєві відмінності. Ділове спілкування зосереджено на досягненні конкретних результатів, має чітку структуру, використовує офіційну мову та етикет. Професійно орієнтоване спілкування має на меті обмін знаннями, досвідом, налагодження співпраці, розвиток професійних зв'язків.

Важливо розуміти, що ділове спілкування може бути частиною професійно орієнтованого спілкування. Вибір типу спілкування залежить від конкретної ситуації та мети. Ефективне спілкування передбачає вміння використовувати різні типи спілкування та адаптувати свій стиль спілкування до різних партнерів.

Мова є не лише інструментом комунікації, але й носієм культурних, історичних, традиційних та світоглядних аспектів народу, що нею користується. Таким чином, вивчення іноземної мови у ЗВО, зокрема й аграрному, також необхідно розглядати як навчання засобу міжкультурного спілкування. Дослідники проблеми готовності до професійного спілкування однастайні: соціокультурний компонент є невід'ємною її частиною. Хоча деякі науковці виокремлюють соціокультурний компонент як самостійний, інші розглядають його в контексті більш широких складових. Проте, незалежно від підходу, його роль у цій системі визнається всіма [5, С. 109; 12, С. 54].

Вважаємо, що основними концептуальними положеннями дослідження є:

1. Готовність розглядається як показник успішності навчального процесу у ЗВО. Тобто рівень готовності студента є важливим індикатором ефективності навчання в вищому навчальному закладі.

2. Готовність розглядається як система інтегрованих властивостей, якостей та досвіду особистості, а також загальних та спеціальних знань. Це означає, що готовність студента охоплює не лише його знання, але й особистісні риси, які можуть впливати на його успішність у професійній діяльності.

3. Готовність розглядається як зв'язна ланка між процесом навчання майбутніх фахівців та їхньою професійною діяльністю.

Висновки. На основі аналізу наукових джерел та критичного осмислення існуючих підходів, пропонуємо авторське визначення поняття «готовність». Готовність студента до професійно орієнтованого іншомовного спілкування – це динамічна система особистісних якостей, знань, умінь і навичок, що забезпечує ефективну комунікацію в рамках обраної спеціальності з урахуванням соціокультурних особливостей іноземного середовища.

Формування цієї готовності передбачає комплексний підхід, який ґрунтується на трьох основних напрямках:

Розвиток комунікативної компетентності: оволодіння мовними засобами, необхідними для усного та письмового спілкування в професійній сфері.

Формування соціокультурної компетентності: розуміння норм, цінностей і традицій країн, де використовується мова, що вивчається.

Набуття професійної компетентності: оволодіння термінологією та специфікою спілкування в рамках обраної спеціальності.

Важливу роль у цьому процесі відіграє самоосвіта, яка забезпечує стійку та довготривалу готовність до іншомовного спілкування. Тому мотивація до самостійного вивчення мови та розвитку комунікативних навичок є одним із ключових факторів успіху.

Перспективними напрямками подальших наукових досліджень у цій сфері є аналіз ефективності різноманітних методик формування готовності студентів до іншомовного спілкування, а також вивчення взаємодії мовної та культурної компетенцій. Важливим аспектом цих досліджень є пошук шляхів досягнення оптимальних результатів у процесі іншомовної підготовки. Це може бути досягнуто за допомогою розробки комплексних методик, які б інтегрували різні підходи до навчання та враховували специфіку іншомовної комунікації в умовах глобалізації.

Література:

1. Варава І. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх техніків-програмістів як сучасна психолого-педагогічна проблема. *Вісник Національного авіаційного університету*. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. К. : Національний авіаційний університет, 2021. Вип. 18. С. 18–30.

2. Гармаш Т. А. Готовність до професійної діяльності як передумова ефективної управлінської діяльності майбутнього фахівця із логістики. *Scientific review*, 4(36). 2017. С.1–10.

3. Гуркова Т. Дефініція поняття «готовність» у психолого- педагогічній літературі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал*. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. № 9 (103). С. 317–329.

4. Заблоцька І. В. Готовність до професійної діяльності майбутніх фахівців сфери послуг як педагогічна проблема. *Наукові записки [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]*. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. статей. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. Вип. СХХV (135). С. 90–97.

5. Кобилянська С. Структура та компоненти готовності до професійної іншомовної комунікації. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: «Педагогічні науки», (2), 2023. С. 107–113.

6. Кобилянська Т. Характеристика готовності до професійної діяльності як педагогічної категорії. *Молодь і ринок*. 2018. № 11. С. 164-170.

7. Костюкова В. Теоретичне обґрунтування психологічної готовності до професійної діяльності майбутніх військовослужбовців. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія*, 2022. 3(56). С. 19–25.

8. Лазарев О.В., Фернос Ю. І. Реалізація професійно орієнтованого підходу та особистісно орієнтованої технології у викладанні іноземної мови в аграрному ЗВО. *Наукові інновації та передові технології»* (Серія «Педагогіка»): журнал. 2022. № 9(11) 2022. С. 108–119 .

9. Можаровська О. Є. Формування готовності до професійно орієнтованого іншомовного спілкування майбутніх фахівців технічного профілю. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія : Педагогіка і психологія. 2015. № 44. С. 193–198.

10. Можаровська О.Е. Формування готовності до професійно орієнтованого іншомовного спілкування майбутніх фахівців у коледжах технічного профілю: дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 «Теорія і методика проф. освіти» Вінницький держ. пед. ун-т імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2016. 272 с.

11. Моляко В.О. Психологічна готовність до творчої професійної діяльності. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(2), 17 листопада 2022. С. 1–7.

12. Піддубцева О.І. Формування готовності майбутніх фахівців-аграріїв до іншомовного професійно орієнтованого спілкування: дис.... докт. філос.: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2021. 293 с.

13. Попова Л. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до іншомовної професійної комунікації в умовах запровадження дистанційного навчання. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 29. Том 3. С. 213–219.

14. Разумовська Н. Підготовка майбутніх інженерів-педагогів до професійної діяльності у процесі навчання у закладах вищої освіти. *Scientific Collection «InterConf»*, (181), 2023. С. 173–179.

15. Havryshkiv, O. (2020). THE ISSUE OF READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY: THEORETICAL ASPECTS, *Scientific Journal of Polonia University*, 38(1-2), pp. 133–143.

References:

1. Varava, I. (2021). Formuvannia hotovnosti do profesiinoi diialnosti maibutnikh tekhniv-prohramistiv yak suchasna psykholoho-pedahohichna problema [Formation of readiness for professional activity of future technicians-programmers as a modern psychological-pedagogical problem]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu*. Serii: Pedahohika. Psykholohiia – Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology, Vols. 18, pp. 18–30 [in Ukrainian].

2. Harmash, T. (2017). Hotovnist do profesiinoi diialnosti yak peredumova efektyvnoi upravlinskoi diialnosti maibutnoho fakhivtsia iz lohistyky [Readiness for professional activity as a prerequisite for effective management of the future logistics specialist]. *Scientific review*, 4(36), pp.1–10 [in Ukrainian].

3. Hurkova, T. (2020). Definiitsiia poniattia «hotovnist» u psykholoho- pedahohichnii literature [The definition of the concept “readiness” in the psychological pedagogical literature]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, Issue 9 (103), pp. 317–329 [in Ukrainian].

4. Zablotska, I. V. (2017). Hotovnist do profesiinoi diialnosti maibutnikh fakhivtsiv sfery posluh yak pedahohichna problema [Readiness for professional activity of future service industry specialists as a pedagogical problem]. *Naukovi zapysky [Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova]. Seriiia : Pedahohichni nauky – Scientific Notes [of the M. P. Drahomanov National Pedagogical University]. Series: Pedagogical Sciences*, Vols. CXXXV (135), pp. 90–97 [in Ukrainian].

5. Kaminska, S. (2023). Struktura ta komponenty hotovnosti do profesiinoi inshomovnoi komunikatsii [Structure and components of readiness for professional foreign language communication]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriiia: «Pedahohichni nauky» – Bulletin of the Cherkasy Bohdan Khmelnytsky National University. Series Pedagogical Sciences*, Vols. 2, pp. 107–113 [in Ukrainian].

6. Kobylanska, T. (2018). Kharakterystyka hotovnosti do profesiinoi diialnosti yak pedahohichnoi katehorii [Characteristics of preparedness to the professional activity as a pedagogical category]. *Molod i rynek – Youth and the market*, Issue 11, pp. 164–170 [in Ukrainian].

7. Kostiukova, V. (2022). Teoretychne obgruntuvannia psykholohichnoi hotovnosti do profesiinoi diialnosti maibutnikh viiskovosluzhbovtsiv [Theoretical justification of psychological readiness for professional activity of future military personnel]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Psykholohiia – Scientific Works of Interregional Academy of Personnel Management. Psychology*, Issue 3(56), pp. 19–25 [in Ukrainian].

8. Lazariiev, O. & Fernos, Yu. (2022). Realizatsiia profesiino orientovanoho pidkhotu ta osobystisno oriientovanoi tekhnologii u vykladanni inozemnoi movy v ahrarnomu ZVO [Implementation of professionally-oriented approach and personal-oriented technology in training foreign language at the agricultural institution of higher education]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii» (Seriiia «Pedahohika») – Scientific Innovations and Advanced Technologies (Series “Pedagogy”)*, Issue 9(11), pp. 108–119 [in Ukrainian].

9. Mozharovska, O. (2015). Formuvannia hotovnosti do profesiino oriientovanoho inshomovnoho spilkuvannia maibutnikh fakhivtsiv tekhnichnoho profiliiu [Forming of readiness to professionally oriented foreign language communication for future technical specialists]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seriiia : Pedahohika i psykholohiia – Scientific notes of the Vinnytsia State Pedagogical University named after Mikhail Kotsiubynsky. Series: Pedagogical Sciences*, Vols. 44, pp. 193-198 [in Ukrainian].

10. Mozharovska, O. (2016). Formuvannia hotovnosti do profesiino oriientovanoho inshomovnoho spilkuvannia maibutnikh fakhivtsiv u koledzhakh tekhnichnoho profiliiu [Formation of readiness for professionally oriented foreign language communication of future specialists in technical colleges.]: PhD’s thesis. Vinnytsia: Vinnytskyi derzh. ped. un-t imeni Mykhaila Kotsiubynskoho [in Ukrainian].

11. Moliako, V. (2022). Psykholohichna hotovnist do tvorchoi profesiinoi diialnosti [Psychological readiness for creative professional activity]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy – The Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine*, November 17, 4(2), pp. 1–7.

12. Piddubtseva, O. (2021). Formuvannia hotovnosti maibutnikh fakhivtsiv-ahraryiv do inshomovnoho profesiino oriyetovanoho spilkuvannia [Formation of future agricultural specialists readiness for foreign language professionally oriented communication]: PhD's thesis. Zaporizhzhia: Zaporizkyinatsionalnyi universytet [in Ukrainian].

13. Popova, L. (2020). Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovoii shkoly do inshomovnoi profesiinoi komunikatsii v umovakh zaprovadzhennia dystantsiinoho navchannia [Formation of readiness of future primary school teachers for professional communication in a foreign language in the conditions of distance learning implementation]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk : mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka – Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, Issue 29(3), pp. 213–219 [in Ukrainian].

14. Razumovska, N. (2023). Pidhotovka maibutnikh inzheneriv-pedahohiv do profesiinoi diialnosti u protsesi navchannia u zakladakh vyshchoi osvity [Preparation of future engineer-educators for professional activity during their education in higher education institutions.]. *Scientific Collection «InterConf»*, (181), pp. 173–179 [in Ukrainian].

15. Havryshkiv, O. (2020). THE ISSUE OF READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY: THEORETICAL ASPECTS, *Scientific Journal of Polonia University*, 38(1-2), pp. 133-143 [in English].